

Saturs

Priekšvārds	IX
Krājuma “Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumi un lēmumi 2008” anotācija	XIII
Resume of the collection “Judgements and decisions of the Department of Administrative Cases of the Senate of the Supreme Court of the Republic of Latvia of Year 2008”	XXIII
Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumi un lēmumi 2008	1
1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem kā pirmās instances tiesa	3
Aizliegums ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā saskaņā ar Imigrācijas likuma 61.panta pirmās daļas 2.punktu (<i>Lieta Nr.SA-1/2008</i>)	3
Par Eiropas Savienības pilsoņa piespiedu izraidīšanu no Latvijas Republikas un ieceļošanas aizliegumu tajā (<i>Lieta Nr.SA-2/2008</i>)	9
2. Nolēmumi lietās par Valsts ieņēmumu dienesta lēmumiem vai faktisko rīcību	18
Pienākums iemaksāt neregistrētas vai nelicencētas uzņēmējdarbības rezultātā gūtos ienākumus (<i>Lieta Nr.SKA-14/2008</i>)	18
Valsts ieņēmumu dienesta pienākumi, lemjot par personas izslēgšanu no Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistra (<i>Lieta Nr.SKA-19/2008</i>)	27
Uzziņa un tiesiskās palāvības princips (<i>Lieta Nr.SKA-34/2008</i>)	35
Nepastrīdama administratīvā akta atcelšanas priekšnoteikumi (<i>Lieta Nr.SKA-36/2008</i>)	44
Administratīvā akta darbības apturēšanas un administratīvā akta izpildes apturēšanas nošķiršana; tāda pārkāpuma kvalificēšana, kurš izdarīts atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda piemērošanas (<i>Lieta Nr.SKA-50/2008</i>)	53
Nokavējuma naudas aprēķināšana par nodokļu parādu un soda naudu (<i>Lieta Nr.SKA-56/2008</i>)	64
Par apstrīdēšanas termiņa nokavējuma sekām; par administratīvā akta pamatojuma trūkumu (<i>Lieta Nr.SKA-146/2008</i>)	74
Privātpersonai adresētā nelabvēlīgā administratīvā akta pamatošana; iestādes iekšējo aktu uzdevums (<i>Lieta Nr.SKA-153/2008</i>)	87
Vienlaikus konstatētie administratīvie pārkāpumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 35.panta otrās daļas izpratnē (<i>Lieta Nr.SKA-218/2008</i>)	95
Likuma “Par valsts sociālo apdrošināšanu” 16. ¹ panta piemērošana (<i>Lieta Nr.SKA-224/2008</i>)	103

Valsts ieņēmumu dienesta lēmums par nodokļu parāda bezstrīda piedziņu un šā lēmuma kontrole tiesā (<i>Lieta Nr.SKA-327/2008</i>).....	111
Par vienošanās līgumu nodokļu tiesībās (<i>Lieta Nr.SKA-502/2008</i>).....	118
Iestādes lēmuma par transportlīdzekļa pārreģistrācijas aizliegumu tiesiskā daba (<i>Lieta Nr.SKA-603/2008</i>).....	125
3. Nolēmumi lietās par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes lēmumiem vai faktisko rīcību	131
Nepilsoņa statusa atņemšana (<i>Lieta Nr.SKA-24/2008</i>).....	131
Ārzemnieka piespiedu izraidīšana saskaņā ar Imigrācijas likuma 47.panta pirmās daļas 2.punktu (<i>Lieta Nr.SKA-285/2008</i>).....	150
Ceļošanas dokumenta izsniegšana personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss (<i>Lieta Nr.SKA-379/2008</i>).....	160
Par bezvalstnieka statusu personai, kurai pienākas nepilsoņa statuss (<i>Lieta Nr.SKA-472/2008</i>).....	166
4. Nolēmumi par pašvaldību iestāžu lēmumiem vai faktisko rīcību	171
Par nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas pienākumu līdz dzīvojamai mājai piesaistītā zemesgabala privatizācijai un pēc tās (<i>Lieta Nr.SKA-6/2008</i>).....	171
Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 173.panta pirmajā daļā ietvertā administratīvā pārkāpuma – nepilngadīgu bērnu audzināšanas un izglītošanas pienākumu nepildīšana – kvalifikācija (<i>Lieta Nr.SKA-16/2008</i>).....	183
Ģimenes jēdziens sociālajās tiesībās (<i>Lieta Nr.SKA-53/2008</i>).....	192
Par Latvijas pilsonību kā kritēriju nacistiskā režīma politiski represētās personas statusa piešķiršanai; prasījuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu izskatīšana (<i>Lieta Nr.SKA-100/2008</i>).....	200
<i>Reformatio in peius</i> aizlieguma principa piemērošana; īpašuma tiesību ierobežojuma samērīgums (<i>Lieta Nr.SKA-164/2008</i>).....	211
5. Nolēmumi lietās par citu iestāžu lēmumiem vai faktisko rīcību	217
Valsts pienākums atzīt personas dzimuma maiņu (<i>Lieta Nr.SKA-5/2008</i>).....	217
Advokatūras institūta būtība; Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas publiski tiesiskais statuss un Latvijas Zvērinātu advokātu padomes pienākumi Iesniegumu likuma kontekstā; Latvijas Republikas Satversmes 104.panta interpretācija (<i>Lieta Nr.SKA-22/2008</i>).....	235
Ierobežojumi šķīrējtiesas nosaukuma izvēlē (<i>Lieta Nr.SKA-58/2008</i>).....	252
Slimnīcas rīcības tiesiskā daba, neziņojot personai par tās asinīs identificētām vīrusa antivielām; valsts aģentūras "Sabiedrības veselības aģentūra" pienākumi un rīcība epidemioloģiskās drošības jomā (<i>Lieta Nr.SKA-155/2008</i>).....	260
Mazstāvu dzīvojamās teritorijas apbūves nosacījumi Rīgā saistībā ar būves augstumu un zemesgabala reljefa izmaiņām, kā arī ar būves attālumu līdz robežai ar kaimiņu zemesgabalu; būvdarbu apturēšana (<i>Lieta Nr.SKA-190/2008</i>).....	270

Apdrošināšanas stāža pierādīšana pensijas saņemšanai (<i>Lieta Nr.SKA-247/2008</i>).....	283
Par priekšnoteikumiem administratīvā procesa uzsākšanai no jauna (<i>Lieta Nr.SKA-306/2008</i>).....	289
Vārdkopa "valsts un pašvaldība" likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpratnē; <i>reformatio in peius</i> aizliegums administratīvo pārkāpumu lietās (<i>Lieta Nr.SKA-326/2008</i>).....	294
Policijas iestādes kompetence personas vainas konstatēšanā ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, ja par to ierosinātajā administratīvā pārkāpuma lietā ir jāizbeidz lietvedība (<i>Lieta Nr.SKA-355/2008</i>)	303
Par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta piemērošanu, ja pārkāpējs ir politiska organizācija (partija) (<i>Lieta Nr.SKA-480/2008</i>).....	313
Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana; konkrētais preces tirgus un ģeogrāfiskais tirgus Konkurences likuma izpratnē (<i>Lieta Nr.SKA-511/2008</i>).....	321
Par disciplinārsoda piemērošanu ierēdnim; alkometra rādījumu kā pierādījuma pieļaujamība, ja alkometrs nav verificēts Ministru kabineta noteiktajā termiņā (<i>Lieta Nr.SKA-705/2008</i>)	331
6. Nolēmumi administratīvo pārkāpumu lietās	342
Dubultās sodīšanas aizlieguma principa (<i>ne bis in idem</i>) izpratne administratīvo pārkāpumu lietās, ja augstākas instances tiesa grozījusi piemēroto administratīvo sodu (<i>Lieta Nr.SKA-29/2008</i>)	342
Tiesību normu atpakaļejošā spēka aizliegums (<i>Lieta Nr.SKA-72/2008</i>)	349
Medicīniskās pārbaudes veikšana, lai noteiktu transportlīdzekļa vadītāja atrašanos narkotisko vielu ietekmē (<i>Lieta Nr.SKA-181/2008</i>)	354
Administratīvā pārkāpuma – sīkais huligānisms – kvalifikācija (<i>Lieta Nr.SKA-200/2008</i>).....	366
Par dubultās sodīšanas aizlieguma principa (<i>ne bis in idem</i>) piemērošanu gadījumā, ja persona turpina administratīvo pārkāpumu (<i>Lieta Nr.SKA-246/2008</i>).....	370
7. Nolēmumi par pieteikuma vai lietas pakļautību izskatīšanai administratīvā procesa kārtībā	374
Privatizācijas aģentūras skaidrojoša rakstura vēstules tiesiskā daba (<i>Lieta Nr.SKA-119/2008</i>).....	374
Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas procesā pieņemtie lēmumi un veiktās darbības nav pakļautas kontrolei administratīvā procesa kārtībā (<i>Lieta Nr.SKA-140/2008</i>).....	388
Tādu brīvības atņemšanas iestādes administratīvās komisijas lēmumu pakļautība kontrolei administratīvā procesa kārtībā, kuri pieņemti, izskatot ieslodzīto personu iesniegumus (<i>Lieta Nr.SKA-143/2008</i>).....	399

Par kārtību, kādā tiek pārbaudīti akti par elektroenerģijas nelikumīgu lietošanu (<i>Lieta Nr.SKA-214/2008</i>)	405
Tiesnešu disciplinārbildības jautājumu tiesiskā daba; tieslietu ministra (ministrijas) rīcība tiesnešu disciplinārās sodīšanas jautājumos (<i>Lieta Nr.SKA-216/2008</i>)	410
Faktiskās rīcības nošķiršana no starpdarbībām (starplēmuma); administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros pieņemta lēmuma par dokumentu izņemšanu tiesiskā daba; cietušais administratīvā pārkāpuma lietā muitas jomā (<i>Lieta Nr.SKA-234/2008</i>)	419
Par pašvaldības faktisko rīcību, nenodrošinot pašvaldības autonomās funkcijas izpildi (<i>Lieta Nr.SKA-324/2008</i>)	428
Par publisko tiesību līgumu, ko slēdz pašvaldība un privātpersona (pārvadātājs) (<i>Lieta Nr.SKA-453/2008</i>).....	435
Par prasījumu atļūdzināt pieteicēja ieguldīto laiku un pūles konkrētas lietas atrisināšanai (<i>Lieta Nr.SKA-466/2008</i>)	442
Pieteikuma papildinājumu un pieteikuma grozījumu nošķiršana; pašvaldības rīcības, lemjot par privatizācijas ierosinājumu, tiesiskā daba (<i>Lieta Nr.SKA-518/2008</i>).....	447
Informācijas nesniegšanas pārbaude administratīvajā tiesā, ja informāciju iestādei pieprasījusi valsts amatpersona savu dienesta funkciju ietvaros (<i>Lieta Nr.SKA-525/2008</i>)	455
Administratīvā akta izpildes tiesiskā daba (<i>Lieta Nr.SKA-558/2008</i>).....	467
Valsts vai pašvaldības īpašuma atsavināšanas tiesiskā daba (<i>Lieta Nr.SKA-574/2008</i>).....	473
Par apcietinātās personas būtisku cilvēktiesību ierobežojumu saistībā ar personai adresētajiem sūtījumiem (pienesumiem) (<i>Lieta Nr.SKA-575/2008</i>).....	481
Ieslodzītās personas tiesības pārsūdzēt ieslodzījuma vietas medicīnas daļas rīcību valsts garantēto medicīnisko pakalpojumu sniegšanā; medicīnas pakalpojumu sniegšanas ieslodzītajiem tiesiskā daba; ieslodzītās personas cilvēktiesības (<i>Lieta Nr.SKA-581/2008</i>).....	486
Muitas iestādes pieprasījuma noformēt iesniegtās deklarācijas atbilstoši normatīvo aktu prasībām tiesiskā daba; vienkāršās pārvaldes darbības (<i>Lieta Nr.SKA-617/2008</i>)	493
Atļūdzinājums par iestādes pieļautajiem procesuālajiem pārkāpumiem administratīvajā procesā (<i>Lieta Nr.SKA-690/2008</i>)	502
Ieslodzījuma vietu pārvaldes un prokuratūras rīcības pārbaude administratīvā procesa kārtībā (<i>Lieta Nr.SKA-775/2008</i>)	509
Par Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma bankai sniegt Kredītiestāžu likumā paredzēto informāciju par klientu pārsūdzēšanu administratīvā procesa kārtībā (<i>Lieta Nr.SKA-778/2008</i>)	518
Par pašvaldības iekšēju lēmumu privatizācijas procesā (<i>Lieta Nr.SKA-792/2008</i>).....	524

Pieteikums par jaunatklātiem apstākļiem; administratīvā pārkāpuma lietā konfiscētā transportlīdzekļa īpašnieka (kas nav tā pati persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu) tiesības vērsties kompetentā institūcijā par transportlīdzekļa atdošanu (<i>Lieta Nr.SKA-794/2008</i>)	530
Administratīvā akta paziņošana (<i>Lieta Nr.SKA-837/2008</i>)	539
8. Nolēmumi par personas tiesībām iesniegt pieteikumu	546
Privātpersonas subjektīvās publiskās tiesības prasīt pašvaldībai nodrošināt ielas apgaismojumu (<i>Lieta Nr.SKA-101/2008</i>)	546
Privātpersonas subjektīvās publiskās tiesības pārsūdzēt Valsts ieņēmumu dienesta rīcību, veicot tematisko pārbaudi (<i>Lieta Nr.SKA-303/2008</i>)	558
Privātpersonas subjektīvās publiskās tiesības iesniegt pieteikumu par būvatļaujas atcelšanu (<i>Lieta Nr.SKA-836/2008</i>)	564
9. Nolēmumi par citiem administratīvā procesa tiesību jautājumiem	569
Nolēmuma par atteikšanos pieņemt blakus sūdzību pārsūdzības termiņa skaitīšana (<i>Lieta Nr.SKA-91/2008</i>)	569
Pagaidu noregulējuma piemērošana lietās par neapdzīvojamo telpu privatizāciju (<i>Lieta Nr.SKA-151/2008</i>)	574
Advokāta tiesības pārstāvēt personu administratīvajā lietā un advokāta tiesības sniegt juridisko palīdzību; pārstāvības un juridiskās palīdzības sniegšanas noformēšana (<i>Lieta Nr.SKA-170/2008</i>)	584
Par elektroniskā maksājuma uzdevuma (elektroniskā dokumenta) oriģinālu un tā atvasinājumiem (<i>Lieta Nr.SKA-220/2008</i>)	588
Pieteikuma par lēmuma atcelšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem iesniegšana par Senāta lēmumu (<i>Lieta Nr.SKA-256</i>)	593
Atkārtota lūguma iesniegšana par pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu (<i>Lieta Nr.SKA-302/2008</i>)	601
Augstākas instances tiesas kompetence, izskatot blakus sūdzību (<i>Lieta Nr.SKA-322/2008</i>)	609
Pārsūdzības termiņš apgabaltiesas lēmumam par lietas nosūtīšanu pirmās instances tiesai likumā noteikto darbību izpildei (<i>Lieta Nr.SKA-339/2008</i>)	613
Par kārtību, kādā izskata lūgumu atjaunot procesuālo termiņu procesuālo darbību veikšanai, un par tiesas pienākumu izskaidrot nolēmumu pārsūdzēšanas kārtību (<i>Lieta Nr.SKA-614/2008</i>)	618
Tiesas lēmuma pārsūdzības iespējas; lēmums, kas nekavē lietas virzību (<i>Lieta Nr.SKA-618/2008</i>)	624
Par procesuālā dokumenta iesniegšanas datumu, ja tas sūtīts ar pasta starpniecību (<i>Lieta Nr.SKA-725/2008</i>)	630
Par valdes tiesībām pārstāvēt komersantu un par Komercreģistrā iekļauto ziņu tiesisko nozīmi (<i>Lieta Nr.SKA-741/2008</i>)	634

Apelācijas sūdzības atstāšana bez izskatīšanas; procesa dalībnieka pārstāvja neierašanās uz tiesas sēdi (<i>Lietā Nr.SKA-754/2008</i>)	638
Procesuālais termiņš administratīvā akta apstrīdēšanai un pārsūdzēšanai privātpersonai, kuras tiesības vai tiesiskās intereses administratīvais akts ierobežo un kura nav bijusi pieaicināta procesā kā trešā persona (<i>Lietā Nr.SKA-795/2008</i>)	647
Tiesas kompetence atteikties izskatīt pēc būtības blakus sūdzību par jautājumu, kas tajā pašā lietā jau ir izlemts (<i>Lietā Nr.SKA-855/2008</i>)	654
Par administratīvā akta paziņošanas prezumpciju (<i>Lietā Nr.SKA-872/2008</i>).....	659
Tiesas interpretēto jēdzienu rādītājs	665
Jēdzienu alfabētiskais rādītājs	678
Iestāžu rādītājs	734
Tiesību aktu rādītājs	737
Tēžu rādītājs	760
Nolēmumu rādītājs, uz kuriem publicētajos nolēmumos dotas atsaucis	882
Citu avotu rādītājs, uz kuriem publicētajos nolēmumos dotas atsaucis	889
Publicēto nolēmumu rādītājs pēc lietu numuriem	892

Priekšvārds

2008.gads bija Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta darbības piektais gads. Šā gada būtiskākie departamenta nolēmumi ir apkopoti un publicēti šajā krājumā, kas sagatavots, sadarbojoties Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentam ar valsts akciju sabiedrību "Tiesu namu aģentūra". Krājuma priekšvārdā vēlos nedaudz atskatīties uz 2008.gadā paveikto.

2008.gads iezīmējās ar tendenci vienkāršot administratīvo procesu, tostarp nosakot, ka atsevišķu kategoriju administratīvās lietas tiek skatītas tikai divās tiesu instancēs. Iesniegumu likumā, likumā "Par sapulcēm, gājieniem un piketiēm", Informācijas atklātības likumā tika noteikts, ka lietu izskata Administratīvajā rajona tiesā un Augstākās tiesas Senātā. Konkurences likumā, Finanšu instrumentu tirgus likumā, Kredītiestāžu likumā, likumā "Par privātajiem pensiju fondiem", Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumā, Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā un Krājaizdevu sabiedrību likumā tika noteikts, ka lietu izskata Administratīvajā apgabaltiesā un Augstākās tiesas Senātā. Savukārt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteikts, ka lietu izskata Administratīvajā rajona tiesā un Administratīvajā apgabaltiesā (izņemot lietas, kas tiek skatītas Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 213.panta kārtībā).

Tomēr jāpiezīmē, ka šie jauninājumi būtisku ietekmi uz departamenta darbu 2008.gadā neatstāja, jo vairums no tiem stājās spēkā tikai 2009.gadā.

Departamenta darbā 2008.gadā liela nozīme bija rīcības sēdēm, kurās senatoru kolēģijai bija iespējas lemt par atteikumu ierosināt kasācijas tiesvedību, ja par attiecīgās kasācijas sūdzībā norādītās tiesību normas piemērošanu jau bija izveidojusies Senāta judikatūra un pārsūdzētais spriedums atbilda šai judikatūrai vai ja senatoru kolēģijai nebija šaubu par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un lietai nebija nozīmes judikatūras veidošanā. Kasācijas tiesvedības ierosināšana tika atteikta 209 lietās, kas ir aptuveni par 42% vairāk nekā 2007.gadā (atteikts 147 lietās).

Departaments

2008.gadā Administratīvo lietu departamenta tiesvedībā atradās 1028 lietas (2007.gadā – 843 lietas) (no tām 843 jaunās lietas, bet pārējās 185 lietas – atlikums no iepriekšējā gada). Tas ir aptuveni par 22% lietu vairāk nekā 2007.gadā. Izskatītas 753 lietas (2007.gadā – 658 lietas)

jeb aptuveni par 14% vairāk nekā 2007.gadā. No 753 izskatītajām lietām 19 lietas izskatītas kopsēdē, bet 20 lietas jeb 7% izskatītas rakstveida procesā.¹

2008.gadā Senāta Administratīvo lietu departaments kā pirmās instances tiesa izskatīja divas lietas: vienu pieteikumu par iekšlietu ministra lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijā aizliegta, kā arī vienu pieteikumu par iekšlietu ministra lēmumu par personas piespiedu izraidīšanu un ieceļošanas aizlieguma Latvijā noteikšanu.

Šā gada laikā aptuveni astoņus mēnešus departamentā strādāja septiņi, bet četrus mēnešus – tikai seši senatori, kā arī dažādos laikposmos – 11 senatoru palīgi.

Lietu struktūra un nolēmumu stabilitāte

No visām kasācijas kārtībā izskatītajām lietām visvairāk ir izskatītas lietas sakarā ar pieteikumiem par Valsts ieņēmumu dienesta lēmumiem – 27% un pašvaldību lēmumiem – 21%. Apmēram 10% lietu attiecās uz personu saukšanu pie administratīvās atbildības.

No kasācijas kārtībā pārsūdzētajiem spriedumiem 71% spriedumu (2007.gadā – 73%) tika atstāti negrozīti vai arī par tiem netika ierosināta kasācijas tiesvedība. No blakus sūdzības kārtībā pārsūdzētajiem lēmumiem 69% lēmumu (2007.gadā – 68%) tika atstāti negrozīti vai arī par tiem tika atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību.²

Vēršanās Eiropas Kopienu tiesā

Administratīvo lietu departaments izskatāmajās lietās 2008.gadā pieņēma divus lēmumus par prejudiciāla jautājuma uzdošanu Eiropas Kopienu tiesai.

1. SIA “Schenker” lietas (Nr.A42314605) apstākļi. SIA “Schenker” kā brokeris deklarēja tādu preču ieviešanu, kas pieder citai personai un kas bija paredzētas brīvai apgrozībai. Šo preču īpašnieks vienojās ar preču zīmes Nokia īpašnieku par šo preču kā kontrafaktu preču iznīcināšanu.

---

¹ Publiskais pārskats par Latvijas Republikas Augstākās tiesas darbu 2008.gadā, 15.–17.lpp., sk.: [http://www.at.gov.lv/files/docs/reviews/at_parskats\(web\)_2008.pdf](http://www.at.gov.lv/files/docs/reviews/at_parskats(web)_2008.pdf).

² Publiskais pārskats par Latvijas Republikas Augstākās tiesas darbu 2008.gadā, 15.–17.lpp.

Muita piemēroja brokerim administratīvo sodu par kontrafaktu preču deklarēšanu.

Uzdotais jautājums. Vai Padomes regulas Nr.1383/2003³ 11.pants ir jātulko šādi: vai gadījumā, ja intelektuālā īpašuma īpašnieks vienojas ar preču deklarētāju vai īpašnieku par preču iznīcināšanu vai uzsāk sarunas par preču iznīcināšanas iespējām un ja muita šīs procedūras ietvaros saņem informāciju, ka preces ir kontrafaktas, tiek izslēgta iespēja piemērot preču deklarētājam vai īpašniekam nacionālajās tiesību normās paredzētās sankcijas?⁴

2. Ārvalstu komersanta “Alstom Power Hydro” filiāles Latvijā lietas (Nr.A42267105) apstākļi. Komersanta “Alstom Power Hydro” filiāle Latvijā vērsās Valsts ieņēmumu dienestā, lūdzot atmaksāt pievienotās vērtības nodokļa pārmaksu, kas izveidojusies par laikposmu no 1998.gada līdz 2004.gada 1.oktobrim. Valsts ieņēmumu dienests nolēma šo nodokļa pārmaksu neatmaksāt, norādot, ka pieteicējs ir nokavējis likuma “Par nodokļiem un nodevām” 16.panta 10.punktā noteikto trīs gadu termiņu, kas paredzēts pieprasījuma iesniegšanai par pārmaksātās nodokļa summas atmaksāšanu.

Uzdotais jautājums. Vai Padomes Sestās direktīvas 77/388/EEK⁵ 18.panta ceturtā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to ir pretrunā valsts tiesiskajā regulējumā (likuma “Par nodokļiem un nodevām” 16.panta 10.punktā) noteiktais trīs gadu termiņš, kurā izbeidzas pievienotās vērtības nodokļa pārmaksas (starpības starp aprēķināto nodokli un atskaitāmo priekšnodokli) summas atmaksāšanas tiesības īstenošana.⁶

Prakses maiņa

2008.gadā Senāts vairākos jautājumos ir mainījis savu praksi.⁷ Taču būtiskākā prakses maiņa ir notikusi jautājumā par Valsts ieņēmumu

³ Padomes 2003.gada 22.jūlija Regula (EK) Nr.1383/2003 par muitas rīcību attiecībā uz precēm, par kurām ir aizdomas, ka tās pārkāpj atsevišķas intelektuālā īpašuma tiesības, un pasākumiem, ko veic attiecībā uz precēm, kas ir pārkāpušas šādas tiesības // OV L 196, 02.08.2003., 7.–14.lpp.

⁴ Eiropas Kopienų tiesas 2009.gada 12.februāra spriedums lietā C-93/08 *Schenker SIA pret Valsts ieņēmumu dienestu* (Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (EK) Nr.1383/2003 – 11.pants). Atbilde: minētajā situācijā soda piemērošana netiek liegta.

⁵ Padomes 1977.gada 17.maija Sestā direktīva 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze // OV L 145, 13.06.1977., 1.–40.lpp.

⁶ Šo lietu Eiropas Kopienų tiesa vēl nav skatījusi.

⁷ Vairāk sk. anotācijas 9.punktu šā izdevuma XV–XVI lpp.

Priekšvārds

---

dienesta izpildes lēmumu pārsūdzēšanu. Līdz tam (*Senāta 2005.gada 30.marta spriedums lietā Nr.SKA-25*) Senāts atzina, ka Valsts ieņēmumu dienesta izpildes lēmumi tiesā jāpārbauda pēc tiem pašiem kritērijiem kā administratīvie akti. Mainot praksi, Senāts atzina, ka tie jāizskata kā administratīvā akta izpildes lēmumi (*Senāta 2008.gada 13.oktobra spriedums lietā Nr.SKA-327*).

Noslēgums

2008.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem Senāta Administratīvo lietu departaments ir izteicis daudzas būtiskas atziņas tieši administratīvo pārkāpumu lietās. Sākot ar 2009.gadu, minēto lietu kategorijās pieņemtus nolēmumus vairs nevar pārsūdzēt Senātā, tāpēc šis nolēmumu krājums būtu īpaši noderīgs tiesām, kuras turpmāk izskatīs administratīvo pārkāpumu lietas.

Raugoties uz ienākošo lietu struktūru, sagaidāms, ka 2009.gada nolēmumu krājumā būtisku vietu ieņems nolēmumi lietās par privatizāciju un publisko tiesību līgumiem.

Veronika Krūmiņa,
senatore, Augstākās tiesas Senāta
Administratīvo lietu departamenta priekšsēdētāja

Krājuma "Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumi un lēmumi 2008" anotācija

1. Šis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk arī – Senāts) nolēmumu krājums ir jau piektais pēc kārtas. Tas nozīmē, ka ir aizvadīti pieci ražīgi administratīvo tiesu, tostarp Senāta Administratīvo lietu departamenta, darba gadi. Kā administratīvo tiesu piecu gadu jubilejas konferencē atzina tās dalībnieki, pieci gadi tiesu vēsturē nav ilgs laika posms, tomēr administratīvās tiesas šajos piecos gados ir devušas nozīmīgu artavu Latvijas tiesību sistēmas attīstībā. To apliecina arī šajā krājumā apkopotie nolēmumi.

2. Senāta Administratīvo lietu departaments kā kasācijas instances tiesa skata *quaestiones iuris*, tas ir, jautājumus par materiālo un procesuālo normu piemērošanas pareizību. Tāpat atsevišķos gadījumos Administratīvo lietu departaments izspriež lietu pēc būtības, darbojoties kā pirmās instances tiesa. Tā kā Senāts sniedz ieguldījumu tiesību normu vienveidīgā piemērošanā un iztulkošanā administratīvajā procesā, tā atziņas ir jādara zināmas gan citiem tiesību normu piemērotājiem, gan tiesību zinātņu studentiem, gan personām, kuras vērsas ar pieteikumiem administratīvajā tiesā, lai aizsargātu savas subjektīvās publiskās tiesības. Šīs funkcijas jau daļēji pilda Senāta nolēmumu ievietošana Augstākās tiesas mājaslapā un portālā www.tiesas.lv, taču krājums aptver plašāku nolēmumu klāstu, sniedzot pilnīgāku informāciju par nolēmumos atrodamajām atziņām.

3. Apkopojums ietver 9 nodaļas – "Nolēmumi lietās, kuras Administratīvo lietu departaments izskata kā pirmās instances tiesa", "Nolēmumi lietās par Valsts ieņēmumu dienesta lēmumiem vai faktisko rīcību", "Nolēmumi lietās par pašvaldību lēmumiem vai faktisko rīcību", "Nolēmumi lietās par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes lēmumiem vai faktisko rīcību", "Nolēmumi lietās par citu iestāžu lēmumiem vai faktisko rīcību", "Nolēmumi administratīvo pārkāpumu lietās", "Nolēmumi par pieteikuma vai lietas pakļautību izskatīšanai administratīvā procesa kārtībā", "Nolēmumi par personas tiesībām iesniegt pieteikumu", un "Nolēmumi par citiem administratīvā procesa tiesību jautājumiem", vienkopus sarindojot 83 nolēmumus.

Visapjomīgākā krājuma nodaļa šoreiz ir par pieteikuma vai lietas pakļautību izskatīšanai administratīvā procesa kārtībā, kā arī nodaļa par citiem administratīvā procesa jautājumiem. Tāpat liels skaits nolēmumu vēl joprojām ir lietās par Valsts ieņēmumu dienesta lēmumiem vai faktisko rīcību. Šogad krājumā atsevišķa nodaļa nav veļta nolēmumiem

Anotācija

---

lietās par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, kā arī Konkurences padomes lēmumiem. Nolēmumi minēto kategoriju lietās atrodami nodaļā "Nolēmumi lietās par citu iestāžu lēmumiem vai faktisko rīcību". Tāpat atsevišķa nodaļa nav izveidota nolēmumiem par pagaidu aizsardzības līdzekļu piemērošanu, bet tie ir iekļauti nodaļā "Nolēmumi par citiem administratīvā procesa tiesību jautājumiem".

4. 2008.gada nolēmumos iezīmējas tiesu prakses maiņa, kad Senāts ir atkāpies no iepriekš iedibinātām atziņām. Tāpat nolēmumos ir atspoguļoti tādi tiesību jautājumi, kurus Senāts līdz šim nav skatījis. Ir arī lietu kategorijas, kurās jau ir nostabilizējusies Senāta judikatūra, kas ir neatsverams palīgs zemāku instanču tiesām, taisot nolēmumus, un valsts pārvaldes darbiniekiem publiski tiesiskajās attiecībās ar privātpersonām.

4.1. 2008.gada nolēmumos, tostarp atsaucoties uz jau iepriekš paustajām atziņām, Senāts turpina praksi par administratīvā akta un faktiskās rīcības izpratni, atzīstot, ka minēto institūtu pazīmes pamatā ir vienādas, bet atšķiras ar to, ka administratīvais akts rada tiesiskas, bet faktiskā rīcība – faktiskas sekas (sk., piemēram, 2008.gada 4.marta lēmumu lietā Nr.SKA-140, 2008.gada 25.marta lēmumu lietā Nr.SKA-119, 2008.gada 29.septembra lēmumu lietā Nr.SKA-617). Tas pats attiecas uz lietām par privātpersonas subjektīvajām publiskajām tiesībām, tas ir, par to, kādiem priekšnoteikumiem jābūt, lai persona varētu vērsties ar pieteikumu tiesā (sk. 2008.gada 8.janvāra lēmumu lietā Nr.SKA-101).

4.2. Arī pagaidu aizsardzības līdzekļu piemērošanā Senāts 2008.gadā nav izteicis jaunas atziņas, bet gan izmantojis 2007.gadā attīstīto paksi, ka administratīvā akta darbības apturēšana vai atjaunošana un pagaidu noregulējums ir radniecīgi pagaidu aizsardzības līdzekļi un ka to piemērošanā izmantojami vieni un tie paši principi. Ja pieteikums ir iesniegts par administratīvā akta atcelšanu, piemērojamais pagaidu aizsardzības līdzeklis ir administratīvā akta darbības apturēšana vai atjaunošana. Turpretim, ja pieteikums iesniegts par administratīvā akta izdošanu – pagaidu aizsardzības līdzeklis ir pagaidu noregulējums (sk. 2008.gada 12.marta lēmumu lietā Nr.SKA-302).

Vienlaikus šajā lietu kategorijā 2008.gadā Senāts ir lēmis par iespēju atkārtoti iesniegt lūgumu par pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu. Tā Senāts atzina: ja lūgums iesniegts atkārtoti un no tā neizriet, ka jautājuma izlemšanai būtiskie faktiskie vai tiesiskie apstākļi ir mainījušies, tiesa var atteikties pieņemt izskatīšanai lūgumu par administratīvā akta darbības apturēšanu vai atjaunošanu (sk. 2008.gada 12.marta lēmumu lietā Nr.SKA-302). Turklāt, lemjot par pagaidu aizsardzības līdzekļiem ar privatizāciju saistītās lietās, nozīmīgs ir 2008.gada 18.janvāra lēmums lietā Nr.SKA-151. Ja vispārīgi lietās par

administratīvā akta izdošanu ir jāņem vērā tās materiālo tiesību normas un faktiskie apstākļi, kādi pastāv laikā, kad lietu izskata tiesā, tad no minētā Senāta lēmuma izriet, ka, vērtējot administratīvā izdošanas (attiecīgi – pagaidu noregulējuma piemērošanas) priekšnoteikumus privatizācijas lietās, ir jāvērtē tie tiesiskie un faktiskie apstākļi, kādi pastāvēja privatizācijas pieteikuma iesniegšanas brīdī.

4.3. Arī lietās par zaudējumu atlīdzināšanu 2008.gada nolēmumos nav vērojamas jaunas tendences. Tomēr jāmin 2008.gada 2.jūlija lēmums lietā Nr.SKA-466, kurā Senāts atzīst, ka personas pašas veiktās darbības, tas ir, laiks un pūles, ko pati persona ir veltījusi konkrētās lietas atrisināšanai, nav uzskatāmas par zaudējumiem Administratīvā procesa likuma un Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma izpratnē.

Savukārt nozīmīgi secinājumi par morālā kaitējuma izpratni ir atrodami 2008.gada 26.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA-155. Šajā nolēmumā, citastarp, Senāts norāda, ka, izlemjot prasījumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu, tiesai ir jāvērtē ciešanas, ko personai radījis kaitējums. Objektīva ciešanu novēršana, balstoties uz pierādījumiem, parasti nav iespējama, tāpēc tiesai ciešanu apmērs jāvērtē, balstoties uz saprātīgu vispārējo pieredzi un konkrētās lietas apstākļiem. Ekspertīzi kā līdzekli ciešanu apmēra noteikšanai nevar izmantot, citiem vārdiem – ar ekspertīzes palīdzību nav iespējams noteikt morālo ciešanu apmēru.

4.4. Savukārt par tiesu praksē reti sastopamu, bet aktuālu tiesību institūtu – publisko tiesību līgumu – svarīgas atziņas ir atrodamas Senāta 2008.gada 25.septembra spriedumā Nr.SKA-502, kurā Senāts vērtēja starp Valsts ieņēmumu dienestu un privātpersonu noslēgtās vienošanās tiesisko dabu atbilstoši likuma "Par nodokļiem un nodevām" 41.pantam. Šajā spriedumā Senāts skaidroja: tā kā nodokļu tiesības ir noteikumi, kas paredz iejaušanos privātpersonas tiesību sfērā, nodokļu administrācijas nozīmīgākā darbības forma ir administratīvais akts kā vienpusējs publiskās varas instruments. Kā alternatīvu instrumentu, ko likumā noteiktā kārtībā nodokļu administrācija var izmantot publiski tiesiskajās attiecībās ar privātpersonu, Senāts norāda administratīvo līgumu, atzīstot, ka šis vienošanās līgums ir administratīvais līgums Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē. Tomēr Senāts, atsaucoties arī uz tiesību doktrīnu, atzina, ka vienošanās līgumu nevar slēgt visos gadījumos un par jebkuru nodokļu tiesisko attiecību jautājumu, kad nodokļu administrācija ir aprēķinājusi nodokļu maksātājam nodokļu maksājumus un soda naudas. Tā, piemēram, vienošanās par nodokļu pamatparādu nav tiesiski iespējama, jo to liedz nodokļu administrācijas padotība likumam – nodokļu administrācija nedrīkst ar vienošanās palīdzību atteikties no likumā noteikto nodokļu iekasēšanas.

Krājumā ir ievietots vēl viens Senāta nolēmums, kurā plaši skaidroti publisko tiesību līgumu veidi. Tas ir 2008.gada 1.jūlija lēmums lietā Nr.SKA-453. Neiedzilīnoties, kāda satura līgums konkrētajā lietā tika analizēts, būtiski ir, kādas atziņas šajā sakarā izteica Senāts. Proti, publisko tiesību līgumu veidus uzskaita Valsts pārvaldes iekārtas likums, tomēr vienlaikus likums pieļauj, ka likumā var būt noteikti arī citi publisko tiesību līgumu veidi un nosacījumi, kas nav minēti Valsts pārvaldes iekārtas likuma 12.pantā.. Senāts norādīja, ka ar jēdzienu "likums" tiek apzīmēti likumi plašākā nozīmē, tostarp Ministru kabineta noteikumi. Tāpat šajā lēmumā, balstoties arī uz iepriekšējo praksi un ievērojot tiesību doktrīnas atziņas, Senāts secināja: lai publisko tiesību līgumu nošķirtu no privāttiesiska līguma, izšķirošais ir līguma priekšmets, kam jābūt publisko tiesību jomā, līguma kopējais raksturs un tajā ietvertie svarīgākie punkti. Svarīgi, Senāta ieskatā, ir arī novērtēt līguma mērķi un konstatēt, vai eksistē cieša sasaiste ar publiski tiesiskajām tiesībām un pienākumiem. Turklāt, ja rodas šaubas, tad jāpieņem, ka publisko tiesību līgums ar privāttiesību elementiem kopumā aplūkojams kā publisko tiesību līgums. Publisko tiesību līguma saturu var raksturot arī tas, ka līgumā vienai pusei tiek paredzētas tiesības kontrolēt vai vadīt līguma izpildi, piemērot sankcijas, apturēt līguma izpildi, to vienpusēji grozīt.

5. Kā aktuāls jautājums jāakcentē Senāta 2008.gada 25.augusta lēmums lietā Nr.SKA-574, kurā lemts par valsts un pašvaldības īpašuma atsavināšanas tiesisko dabu. Līdz šim Senāts bija iedibinājis praksi, ka publiski tiesisks raksturs piemīt privatizācijas procesam un ka to var pārbaudīt administratīvā procesa kārtībā, savukārt valsts vai pašvaldības mantas atsavināšana ir privāttiesisks darījums un tādējādi nav pakļauts administratīvās tiesas kontrolei. 2008.gada 25.augusta lēmumā Senāts papildus iepriekš minētajam atzīst, ka arī valsts vai pašvaldības mantas atsavināšana atsevišķos gadījumos var tikt skatīta administratīvajā tiesā. Proti, lai valsts vai pašvaldību nekustamā īpašuma atsavināšanas ierosinājumu izskatītu ekonomiskās reformas ietvaros, tam, tāpat kā privatizācijas ierosinājumam, jābūt iesniegtam līdz 2006.gada 31.augustam. Tādējādi, ja personas iesniegums par zemesgabala atsavināšanu, pamatojoties uz Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumu, iesniegts pēc šā datuma, mantas atsavināšanas process nenotiek publisko tiesību jomā un nav pakļauts administratīvo tiesu kontrolei.

Tāpat jānorāda uz 2008.gada 21.aprīļa departamenta kopsēdes spriedumu lietā Nr.SKA-22, kurā Senāts pirmo reizi ir plašāk analizējis advokatūras būtību un Latvijas Zvērinātu advokātu padomi ir atzinis par atvasinātu publisko tiesību juridisko personu, kurai, līdzīgi kā citiem publiskās varas subjektiem, ir jāievēro privātpersonu civiltiesības, tostarp personas tiesības saņemt pēc būtības atbildi uz iesniegumu atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 104.pantam.

6. Privātpersonas cilvēktiesību ievērošanas kontekstā nozīmīgākais Senāta nolēmums 2008.gadā ir 14.janvāra spriedums lietā Nr.SKA-5 par personas dzimuma maiņu. Turklāt šis spriedums ir novitāte, jo tā ir pirmā lieta visā Latvijas tiesu pastāvēšanas vēsturē, kad persona ir vērsusies tiesā, lūdzot veikt izmaiņas tās dzimšanas reģistrā sakarā ar dzimuma maiņu. Šajā spriedumā, gan ievērojot Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas rekomendācijā Nr.1117 (1989) par transseksuālu personu stāvokli noteikto, gan izmantojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas secinājumus, ir izteiktas fundamentālas atziņas, kuras, paredzams, nākotnē būs noderīgas gan tiesām, gan iestādēm, lemjot šāda satura jautājumus.

Tā Senāts atzina, ka medicīnas progress, jo īpaši dzimuma maiņas ķirurģija, mūsdienās sniedz iespēju veikt ķermeņa korekcijas, saskaņojot fizisko un psiholoģisko dzimumu un tādējādi piešķirot personai dzimuma identitāti, kas ir izšķiroša personības pazīme. Šādām izmaiņām vajadzētu attiecīgi atspoguļoties datos par personas civilo statusu – pretējā gadījumā transseksuālās personas tiktu pakļautas diskriminācijai un būtiskiem privātās dzīves aizskārumiem, kas rodas no neatbilstības starp to stāvokli sabiedrībā, kādu cilvēks pieņēmis pēc operācijām, un juridisko statusu. Senāts uzsvēra, ka valstij ir jānodrošina ar transseksuālismu saistīto jautājumu risināšana gan likumdošanas ceļā, gan pārvaldē. Valstij, pēc iespējas saudzējot personu, jānosaka, vai un kad ir objektīvs pamats dzimšanas reģistra ierakstu papildināšanai. Valstij ir pienākums atzīt personas dzimuma maiņu, lai tiktu novērstas situācijas, kad personai rodas atšķirība starp tās faktisko dzimumu (tostarp tā uztveri sabiedrībā) un juridisko statusu. Valstij šis pienākums jāpilda neatkarīgi no tā, vai normatīvais regulējums paredz vai neparedz kritērijus, pēc kuriem dzimuma maiņa konstatējama, un procedūru, kādā tā tiek konstatēta. Ja valstī attiecīgais jautājums nav detalizēti regulēts, iestādei un tiesai jēdziens “dzimuma maiņa” ir jāpiepilda ar saturu, pēc iespējas ievērojot cilvēktiesību normas.

Senāts tāpat atzina, ka, konstatējot transseksuālas personas dzimuma maiņu, nevar pēc analogijas piemērot tos pašus kritērijus, pēc kuriem nosaka jaundzimuša bērna dzimumu. Dzimuma maiņas gadījumā jāņem vērā, ka cilvēks nevar pilnībā pārveidoties otrā dzimumā, ir iespējama tikai vairāk vai mazāk tuvāka pielāgošanās atkarībā no tā brīža zinātnes un medicīnas attīstības līmeņa un valstī vai – personas iespēju robežās – citās valstīs pieejamām medicīnas tehnoloģijām. Papildus fiziskajām (bioloģiskajām) izmaiņām ir jāvērtē personas pašas identificēšanās ar konkrētu dzimumu un jāņem vērā, ka cilvēks ir ne tikai bioloģiska būtne, bet viņš savu dzimuma lomu īsteno sabiedrībā, tātad jāvērtē arī viņa sociālā uzvedība un tas, kā viņu uztver sabiedrība. Līdz ar to personas dzimuma maiņas konstatēšanas procesā jāvērtē ne tikai bioloģiskā atbilstība (tuvināšanās) mainītajam dzimumam, bet arī citas

Anotācija

---

dzimumu raksturojošās pazīmes (izskats, ārējā ķermeņa uzbūve, psiholoģija un sociālā uzvedība), kā arī personas pārliecinoša vēlme un iespēja visu turpmāko dzīvi būt mainītajā dzimumā.

No minētā nolēmuma tāpat izriet, ka atšķirībā no citu Eiropas demokrātisko valstu tiesību sistēmām, Latvijā tiesību normās nav noregulēta kārtība, kā transseksuāla persona var izdarīt izmaiņas savā dzimšanas reģistrā, ja tiek mainīts tās dzimums. Tādējādi Senāts konkrētajā lietā pieņēma arī blakus lēmumu, vēršot valsts pārvaldes uzmanību uz nepieciešamību sakārtot šo tiesību sfēru, pretējā gadījumā tiek pārkāptas privātpersonu tiesības uz privāto dzīvi.

7. Tāpat kā citus gadus, Senāts nolēmumos ir skaidrojis Latvijas Republikas Satversmes normu saturu, it īpaši 8.nodaļā ietvertu personas pamattiesību saturu. Tā, piemēram, Latvijas Republikas Satversmes 92.pants interpretēts 2008.gada 13.oktobra lēmumā lietā Nr.SKA-690, 93. un 111.pants – 2008.gada 19.augusta lēmumā lietā Nr.SKA-581, 96.pants – 2008.gada 8.septembra lēmumā lietā Nr.SKA-575, 100. un 101.pants – 2008.gada 26.septembra lēmumā lietā Nr.SKA-525, 104.pants – 2008.gada 21.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKA-22.

8. 2008.gada nolēmumos būtiskas atziņas turpmākā tiesu praksē Senāts ir izteicis par dažādiem procesuālo tiesību jautājumiem.

8.1. Senāts ir sniedzis izvērstu skaidrojumu pieteikuma grozījumu nošķiršanai no pieteikuma papildinājumiem (sk. Senāta 2008.gada 4.jūlija lēmumu lietā Nr.SKA-518). Tā Senāts atzina, ka pieteikuma grozījumi ir pieteicēja rakstisks iesniegums, ar kuru pieteicējs uzrāda jaunus, pieteikuma pamatā esošus lietas faktiskos apstākļus (groza pieteikuma pamatu) vai ar kuru pieteicējs izvirza jaunu prasījumu (groza pieteikuma priekšmetu vai prasījuma apmēru) pēc tam, kad pieteikums jau ir pieņemts tiesā. Savukārt ar pieteikuma papildinājumiem pieteicējs negroza ne pieteikuma pamatu, ne priekšmetu, piemēram, pieteicēja papildu argumenti par lietas faktiskajiem un juridiskajiem apstākļiem, kas neskar pieteikuma pamatu vai priekšmetu.

8.2. Savukārt, vērtējot tiesas nolēmumu pārsūdzēšanas termiņus, Senāts divos nolēmumos ir piemērojis likuma analogiju. Tā, piemēram, kaut arī Administratīvā procesa likums to tiešā tekstā neparedz, lēmumam par atteikšanos pieņemt blakus sūdzību pārsūdzības termiņš, Senāta ieskatā, ir jāskaita no lēmuma noraksta saņemšanas dienas. Šādu secinājumu Senāts ir pamatojis ar to, ka no Administratīvā procesa likuma normām, kas regulē lēmumu pārsūdzības kārtību, izriet, ka privātpersonai labvēlīgākais pārsūdzības termiņa skaitījums (no lēmuma noraksta saņemšanas dienas) ir attiecināms uz tādiem lēmumiem, kuru pieņemšanas laiks privātpersonai pirms tam nav bijis paziņots un ar kuriem tiesa atteikusi pieņemt procesuālo dokumentu, un līdz ar to tiek

izbeigta lietas vai attiecīgā blakus jautājuma tālāka virzība. Pēc Senāta domām, minētais princips jāattiecina ne tikai uz lēmumu par atteikšanos pieņemt pieteikumu un par atteikšanos pieņemt apelācijas sūdzību, bet arī uz lēmumu par atteikšanos pieņemt blakus sūdzību un kasācijas sūdzību (sk. 2008.gada 23.janvāra lēmumu lietā Nr.SKA-91).

Līdzīgi arī Senāta 2008.gada 22.aprīļa lēmumā lietā Nr.SKA-339 par apelācijas instances tiesas tiesneša lēmumu par lietas nosūtīšanu pirmās instances tiesai likumā noteikto darbību izpildei Senāts secināja: izlemjot jautājumu par apelācijas tiesvedības ierosināšanu, tiek izvērtēts, vai pirmās instances tiesas tiesnesis, pieņemot apelācijas sūdzību un nosūtot to izskatīšanai apgabaltiesā, nav kļūdījies – proti, vai nav palaidis garām kādu apstākli, kas ir šķērslis apelācijas sūdzības pieņemšanai un apelācijas tiesvedības ierosināšanai. Šo jautājumu apelācijas instances tiesnesis izlemj tādā pašā kārtībā kā pirmās instances tiesas tiesnesis lemj par apelācijas sūdzības pieņemšanu un nosūtīšanu izskatīšanai apgabaltiesā – bez tiesas sēdes (bez procesa dalībnieku piedalīšanās). Tādējādi Senāts uzskatīja, ka nav objektīva pamata noteikt atšķirīgu pārsūdzības kārtību attiecībā uz pirmās instances tiesas tiesneša lēmumu par atteikšanos pieņemt apelācijas sūdzību vai atstāt apelācijas sūdzību bez virzības un apgabaltiesas tiesneša lēmumam par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību vai par lietas nosūtīšanu pirmās instances tiesai likumā noteikto darbību veikšanai. Līdz ar to Senāts secināja, ka šādiem lēmumiem pārsūdzības termiņš jāskaita no lēmuma noraksta saņemšanas dienas.

8.3. Senāts ir piemērojis arī analogiju 2008.gada 12.decembra lēmumā lietā Nr.SKA-794, lemjot jautājumu par to, kā jārikojas tiesai, ja pieteikumu par lietas jaunu izskatīšanu sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem ir iesniegusi persona, kurai nav šādu tiesību. Secinot, ka Administratīvā procesa likuma normas (39.nodaļa) šādu kategoriju lietās tieši neparedz tiesības atteikties pieņemt pieteikumu vai tiesvedības izbeigšanu, ja pieteikumu iesniegusi persona, kurai nav tiesību to iesniegt vai pieteikums šā likuma 39.nodaļas kārtībā vispār nav izskatāms, Senāts atzina, ka šādā situācijā ir izmantojams līdzīgs gadījums, proti, tiesiskais regulējums par tiesvedības izbeigšanu lietā.

8.4. Tāpat ar 2008.gada 12.decembra lēmumu lietā Nr.SKA-872 ir ieviesta pilnīga skaidrība jautājumā par administratīvā akta saņemšanas prezumpciju gadījumā, ja administratīvais akts tiek sūtīts pa pastu. Proti, Senāts departamenta kopsēdē, skaidrojot Administratīvā procesa likuma 70.panta otro daļu, atzina, ka šī tiesību norma, kas noteic, ka administratīvais akts ir jāuzskata par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā, ir piemērojama visos gadījumos, kad administratīvo aktu nosūta pa pastu. Šī tiesību norma ir jāpiemēro arī tad, ja ir pierādījumi, ka adresāts administratīvo aktu pa pastu ir saņēmis ātrāk.

Anotācija

Turklāt, līdz ar 2008.gada 18.decembra likuma grozījumiem Administratīvā procesa likuma 316.pantā ietverot atsauci uz likuma 70.panta otro daļu, tāda pati saņemšanas prezumpcija ir noteikta attiecībā uz tiesas lēmumiem.

9. Kā minēts anotācijas ievaddaļā, 2008.gada nolēmumos iezīmējas arī tiesu prakses maiņa, kad Senāts ir atkāpies no iepriekš paustajiem secinājumiem. Tas ir 2008.gada 14.aprīļa spriedums lietā Nr.SKA-29, 2008.gada 17.oktobra lēmums lietā Nr.SKA-754, 2008.gada 13.oktobra spriedums lietā Nr.SKA-327 un 2008.gada 3.novembra spriedums lietā Nr.SKA-355.

9.1. Tā pirmajā no šiem nolēmumiem Senāts ir atkāpies no iepriekšējās prakses dubultās sodīšanas aizlieguma (*ne bis in idem*) principa piemērošanā.

Senāts spriedumā norādīja, ka atbilstoši *ne bis in idem* principam nav pieļaujams, ka personai par vienu un to pašu pārkāpumu tiek piemēroti vairāki galīga rakstura sodi. Turklāt ir iespējama situācija, ka personai likumā noteiktā kārtībā var tikt izpildīts sākotnēji noteiktais sods, kas vēlāk var tikt grozīts, nosakot citu sodu. Taču sākotnējā soda izpilde un soda vēlāka grozīšana, nosakot citu administratīvo sodu, nenozīmē, ka personai ir noteikti divi administratīvie sodi, jo soda noteikšana un soda izpilde ir nošķirami jēdzieni.

Iepriekš Senāts bija atzinis, ka ar administratīvā soda grozīšanu no soda izpildes viedokļa tiek pārkāpts *ne bis in idem* princips. Turklāt interesanti, ka prakse ir mainīta tikai vienā lietā.

9.2. Ar spriedumu lietā Nr.SKA-754 tiek iedibināta jauna Senāta nostāja Administratīvā procesa likuma 279.panta piemērošanā. Sākotnēji – 2006.gada 29.decembra lēmumā lietā Nr.SKA-611 Senāts nepārprotami secināja, ka Administratīvā procesa likuma 279.panta regulējuma priekšmets ir pieteikuma atstāšana bez izskatīšanas un ka likums neparedz tiesas tiesības atstāt bez izskatīšanas apelācijas sūdzību, ja pieteicējs, kuram paziņots par tiesas sēdes norises laiku un vietu, atkārtoti neierodas uz tiesas sēdi bez attaisnojoša iemesla un nav lūdzis izskatīt lietu viņa prombūtnē. Tādējādi, Senāta ieskatā, Administratīvā apgabaltiesa, atstājot bez izskatīšanas apelācijas sūdzību, bija pārkāpusi savu kompetenci. Turpretim 2008.gada 17.oktobra lēmumā Senāts Administratīvā procesa likuma 279.pantā noteiktās tiesas tiesības atstāt pieteikumu bez izskatīšanas ir attiecinājis arī uz iesniegtajām apelācijas sūdzībām.

9.3. Savukārt 2008.gada 13.oktobra spriedums lietā Nr.SKA-327 ir nozīmīgs turpmākajā tiesu praksē nodokļu lietās. Līdz šim Senāts bija atzinis, ka Valsts ieņēmumu dienesta lēmumu tiesiskuma pārbaude jautājumos par nodokļu parāda bezstrīda piedziņu ir jāveic tāpat kā par

administratīvo aktu (sk. 2005.gada 30.marta spriedumu lietā Nr.SKA-25). Ar 2008.gada 13.oktobra spriedumu šīs atziņas tiek aizstātas ar jaunām, secinot, ka lēmums par nokavēto nodokļu bezstrīda piedziņu pats par sevi nav administratīvais akts, bet ir vērsts uz nodokļa maksājumu piespiedu izpildi, tostarp uz tā administratīvā akta izpildi, ar kuru personai aprēķināts nodoklis. Senāts šajā spriedumā ir veicis tiesību tālākveidošanu un, izmantojot teleoloģiskās redukcijas metodi, ir atzinis, ka par Valsts ieņēmumu dienesta lēmumiem par nodokļu parāda bezstrīda piedziņu tiesā kontroli nevar veikt tādā pašā kārtībā kā par administratīvo aktu. Kontrole par šādu lēmumu tiesā jāveic atbilstoši administratīvo aktu izpildes tiesiskumu reglamentējošajām tiesību normām. Tādējādi turpmāk Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu izpildes lēmumi nav jāpārsūdz visās trijās tiesu instancēs, bet ir jāpārsūdz tikai vienā tiesu instancē.

9.4. Visbeidzot, 2008.gada 3.novembra spriedums lietā Nr.SKA-355 maina Senāta iedibināto praksi, atbilstoši kurai policijas iestādei, ja administratīvā pārkāpuma lieta tiek izbeigta, ir tiesības izdot konstatējošu administratīvo aktu par personas vainu ceļu satiksmes negadījumā, lai sasniegtu Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma mērķi (sk. 2004.gada 12.oktobra spriedumu lietā Nr.SKA-157). Turpretim 2008.gada 3.novembra spriedumā Senāts, turpinot Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa normu analīzi, ir nonācis pie pretējas atziņas, tas ir, valsts pārvaldes iestādes kompetencē neietilpst civiltiesisko attiecību dalībnieku atbildības konstatēšana. Policijas iestādes iegūtie pierādījumi par ceļu satiksmes negadījumu un izdarītie secinājumi, Senāta ieskatā, ir jāvērtē tāpat kā citi pierādījumi, kas iegūti apdrošināšanas atlīdzības izmaksas lietā. Tāpat Senāts secināja, ka tiesību normas nenoteic, ka apdrošinātājam, pieņemot lēmumu par personas atbildības noteikšanu sakarā ar zaudējumu nodarīšanu, būtu obligāti saistošas tieši policijas iestādes sniegtās ziņas, vai tām būtu lielāks spēks par citām ziņām par faktiem lietā. Policijas iestādes ziņas var tikt izmantotas apdrošināšanas atlīdzības noteikšanai, bet policijas iestādes kompetencē neietilpst vainīgās personas konstatēšana.

10. Kā pirmās instances tiesa Senāts 2008.gadā ir izskatījis divas lietas, tostarp pirmo reizi ir izspriedis lietu par Eiropas Savienības pilsoņa izraidīšanu un ieceļošanas aizliegumu Latvijas Republikā (sk. 2008.gada 16.septembra spriedumu lietā Nr.SA-2). Senāts, izvērtējot gan nacionālās, gan Eiropas Kopienu tiesību normas, ir atzinis, ka Eiropas Savienības dalībvalstis drīkst ierobežot Savienības pilsoņu pārvietošanās un uzturēšanās brīvību sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. Pasākumi, ko veic sabiedriskās kārtības un valsts drošības apsvērumu dēļ, atbilst

Anotācija

---

proporcionalitātes principam un pamatojas tikai uz attiecīgā indivīda personisko darbību.

11. No pārejas tiesiskā regulējuma viedokļa uzmanības vērts ir Senāta 2008.gada 9.maija lēmums lietā Nr.SKA-214, kurā apskatīts jautājums par kārtību, kādā ir jāpārbauda akti par elektroenerģijas nelikumīgu lietošanu. Līdz šim Senāts bija atzinis, ka šādi akti ir jāpārbauda administratīvā procesa kārtībā (sk., piemēram, Senāta 2005.gada 25.janvāra lēmumu lietā Nr.SKA-87, 2006.gada 22.augusta lēmumu lietā Nr.SKA-429). Turpretim 2008.gada 9.maijā departamenta kopsēdē pieņemtajā lēmumā tika secināts, ka likumdevējs, izdarot grozījumus Elektroenerģijas tirgus likumā, ir skaidri noteicis, ka lietas par sistēmas dalībnieku un elektroenerģijas tirgotāju sastādīto rēķinu pamatoību ir jāizskata civilprocesa kārtībā. Vienlaikus Senāta nolēmumā tika risināts jautājums par pārejas posmu šo lietu izskatīšanā, atzīstot, ka administratīvās lietas, kuras par sistēmas dalībnieku vai elektroenerģijas tirgotāju izsniegtajiem rēķiniem vai ar tiem saistītajiem dokumentiem administratīvajā tiesā ierosinātas līdz 2008.gada 14.maijam, administratīvā tiesa pabeidz izskatīt saskaņā ar Administratīvā procesa likumu. Tādējādi no šā Senāta lēmuma izriet, ka gadījumā, ja lieta ir ierosināta administratīvajā tiesā līdz minētajam datumam, tiesvedība ir nevis jāizbeidz, bet gan jāturpina administratīvajā tiesā.

12. Visbeidzot, šajā krājumā ir ievietots 2008.gada 25.janvāra lēmums lietā Nr.SKA-170, kurā, citastarp, ir izteiktas Senāta atziņas par to, kā pārstāvības ir jānoformē zvērinātiem advokātiem atbilstoši Administratīvā procesa likuma 38.panta pirmajai daļai, tas ir, zvērināta advokāta pilnvarojumu, līdzīgi kā jebkuras citas fiziskās personas pilnvarojumu, apliecina notariāls pilnvarojums. 2009.gada 1.janvārī stājās spēkā jau iepriekš norādītie grozījumi Administratīvā procesa likumā, un ar tiem ir izdarītas izmaiņas arī minētajā tiesību normā. Šī tiesību norma tagad noteic: ja administratīvā procesa dalībnieks pats piedalās lietā, viņam ir tiesības juridiskās palīdzības sniegšanai uzaicināt zvērinātu advokātu. Zvērināta advokāta pilnvarojumu šādā gadījumā apliecina orderis. Tādējādi zvērinātiem advokātiem ir noteikta jauna, no citiem pārstāvjiem atšķirīga pilnvarojuma noformēšanas kārtība. Līdz ar to Senāta 2008.gada 25.janvāra lēmums turpmāk ir jāvērtē minēto grozījumu kontekstā.

M.iur. **Kristīne Aperāne**,
Augstākās tiesas Senāta Administratīvo
lietu departamenta senatora palīdzē

**Latvijas Republikas
AUGSTĀKĀS TIESAS SENĀTA
Administratīvo lietu
departamenta spriedumi un
lēmumi**

2008

1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem kā pirmās instances tiesa

Aizliegums ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā saskaņā ar Imigrācijas likuma 61.panta pirmās daļas 2.punktu

1. Draudu intensitātes novērtēšana vispirms ir valsts drošības iestāžu un iekšlietu ministra uzdevums. Tiesas uzdevums šādā gadījumā nav izvērtēt šos draudus pēc būtības, bet gan pārbaudīt, vai attiecīgās iestādes nav rīkojušās patvaļīgi (Imigrācijas likuma 61.panta pirmās daļas 2.punkts).

2. Apstākļi, ka Latvijā pieteicējam ir ģimene, nevar attaisnot ieceļošanas kārtības pārkāpumus. Tas, ka pieteicējs nav mēģinājis atrast darbu un pastāvīgu dzīvesvietu Krievijā, lai nodzīvotu tajā laika posmu, kamēr Latvijā ir noteikti ieceļošanas aizliegumi, bet, apzināti pārkāpjot ieceļošanas kārtību, ieceļojis Latvijā, norāda uz pieteicēja attieksmi pret sabiedriskās kārtības normu ievērošanu. Tādējādi šāds apstākļi, kaut arī pats par sevi nerada pietiekamu pamatu pieteicēja iekļaušanai to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta, tomēr to pastiprina (Imigrācijas likuma 61.panta pirmās daļas 2.punkts).

3. Aizliedzot pieteicējam ieceļot Latvijas Republikā, netiek ierobežotas tiesības uz privāto dzīvi, jo pieteicēja radniekiem nav šķēršļu satīties ar pieteicēju viņa mītnes valstī. Tā kā netiek minēts neviens cits šķērslis, kāpēc pieteicēja radnieki nevarētu satīties ar pieteicēju viņa mītnes zemē, pieteicēja privātās dzīves ierobežojums nav nesamērīgs ar sabiedrības drošības interesēm (Latvijas Republikas Satversmes 96., 116.pants).

2008.gada 19.maijā

Lieta Nr.SA-1/2008

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja

senatore J.Briede

senatore V.Eilande

senatore I.Skultāne,

piedaloties pieteicējam F.M. un viņa pārstāvei, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu iekšlietu ministrijas un Drošības

1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem
kā pirmās instances tiesa

---

policijas pārstāvēm un atzinuma sniegšanai pieaicinātās iestādes
Ģenerālprokuratūras pārstāvei,

daļā atklātā un daļā slēgtā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu,
kas ierosināta, pamatojoties uz F.M. pieteikumu par Latvijas Republikas
iekšlietu ministra 2008.gada 17.janvāra lēmuma Nr.9 "Par personas
iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijas
Republikā" atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Latvijas Republikas iekšlietu ministrs ar 2008.gada 17.janvāra
lēmumu Nr.9 "Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem
aizliegta ieceļošana Latvijas Republikā", pamatojoties uz Imigrācijas
likuma 61.panta pirmās daļas 2.punktu un 63.panta trešās daļas
1.punktu, iekļāva sarakstā ziņas par pieteicēju Krievijas Federācijas
pilsoni F.M. (F.M.; F.A.), dzimušu (..), nosakot ieceļošanas aizliegumu uz
nenoteiktu laiku.

Lēmums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Kā norādīts Drošības policijas 2007.gada 29.novembra
atzinumā Nr.21/1578-IP un 2007.gada 21.decembra atzinumā
Nr.21/631, pieteicēja uzturēšanās Latvijā rada draudus sabiedriskajai
kārtībai un drošībai.

[1.2] Tā kā Latvijā dzīvo pieteicēja sieva, tēvs un brālis, atzīstams,
ka, liedzot pieteicējam ieceļot Latvijā, tiek ierobežota viņa privātā dzīve.

Tomēr ierobežojums ir noteikts ar likumu (Imigrācijas likuma
61.pants), tam ir leģitīms mērķis (sabiedriskā drošība un kārtība), un
pieticēja radniekiem nav šķēršļu satīkties ar pieteicēju viņa mītnes
valstī.

Vērtējot minētos apstākļus kopsakarā ar Drošības policijas rīcībā
esošo informāciju, atzīstams, ka sabiedriskās drošības un kārtības
interesēs nav pieļaujama pieteicēja uzturēšanās Latvijā.

[2] Pieteicējs iesniedza Augstākajā tiesā pieteikumu par minētā
iekšlietu ministra lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar tālāk
minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējs dzīvo Latvijā ar ģimeni (tēvu un brāli) no 13 gadu
vecuma, ir precējies ar Latvijas Republikas pilsoni. Ir mācījies Daugavpils
10.vidusskolā, beidzis 10 klases. Apmeklējis Daugavpils sporta skolas
brīvās cīņas sekciju, pārstāvējis Latviju starptautiskās sacensībās.
Uzskatījis, ka uzturas Latvijā legāli un bez termiņa ierobežojuma.
Krievijas Federācijas pilsonība pieteicējam piešķirta pārpratuma dēļ, kad
pieticējs Latvijas sporta komandas sastāvā braucis uz sacensībām
ārzemēs. Kopš tā laika pieteicējam ir problēmas ar Latvijas pilsonības un
imigrācijas dienestiem. Līdz tam pieteicējs nebija sodīts, viņam bija
pastāvīga dzīvesvieta un darbs. Pieteicējs ir sodīts vienu reizi 2007.gada

**1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem
kā pirmās instances tiesa**

27.septembrī par nelegālu robežas šķērsošanu, ko pieteicējs darījis, lai apvienotos ar ģimeni pēc viņa izraidīšanas no Latvijas.

[2.2] 2001.gada 17.martā pieteicējs noslēdzis laulību ar Latvijas pilsoni A.M. Laulība ir apdraudēta, jo pieteicējs nevar legāli uzturēties Latvijā. Savukārt Krievijā pieteicējam nav pastāvīgas dzīvesvietas, tāpēc sievai nav uz kurieni braukt. Turklāt viņa nevēlas atstāt Latviju.

[2.3] Pieteicējam nav zināms, kāda iemesla dēļ viņš ir iekļauts sarakstā. Pieteicējs ir pārliecināts, ka tā ir kļūda, jo viņš nav izdarījis un arī turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, kuri nodarītu kaitējumu Latvijas valsts drošībai. Pieteicējam ir tiesības zināt apstākļus, kuru dēļ viņš iekļauts sarakstā, lai varētu aizsargāt savas tiesības tagad, kā arī novērst šos apstākļus, lai tiktu izslēgts no saraksta nākotnē.

[3] Iekšlietu ministrija rakstveida paskaidrojumos norādījusi, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz tālāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Nav pamatots pieteicēja arguments, ka viņam ir tiesības zināt apstākļus, kuru dēļ viņš iekļauts sarakstā. No Imigrācijas likuma 61.¹panta otrās daļas 3.punkta izriet, ka lēmumā par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā nav norādāmi apstākļi, kuri ir lēmuma pieņemšanas pamatā. Lēmumā norādāmi tikai dati, kas identificē kompetentas iestādes atzinumu par šādu apstākļu esamību. Konkrētajā gadījumā minētās normas prasības ir izpildītas, norādot lēmumā Drošības policijas atzinumus identificējošus datus.

[3.2] Saskaņā ar Valsts drošības iestāžu likuma 11.pantu Drošības policija ir viena no valsts drošības iestādēm, kura atbilstoši Imigrācijas likuma 61.¹panta pirmajai daļai ir kompetenta sniegt atzinumu, uz kura pamata ārzemnieks var tikt iekļauts sarakstā.

[3.3] Ja personas aizskārums pamatā ir kompetentas valsts drošības iestādes atzinums, tad personai ir iespēja aizsargāt savas tiesības, Valsts drošības iestāžu likuma 6.pantā noteiktajā kārtībā vērsties ar sūdzību pie prokurora. Tas ir uzskatāms par efektīvu tiesību aizsardzības līdzekli.

[3.4] Iekšlietu ministra lēmums par pieteicēja iekļaušanu sarakstā atbilst Imigrācijas likuma un Administratīvā procesa likuma prasībām. Lēmumā dotā atsauce uz lēmuma pamatā esošajiem kompetentās iestādes atzinumiem, un pieteicēja tiesības prasīt pārskatīt kompetentās iestādes rīcību saistībā ar atzinuma sniegšanu pilnībā atbilst Latvijas likumos un starptautiskajās tiesībās nostiprinātajiem principiem.

[4] Tiesas sēdēs pieteicējs un viņa pārstāve uzturēja pieteikumu. Iekšlietu ministrijas pārstāve, Drošības policijas pārstāve un Ģenerālprokuratūras pārstāve lūdza to noraidīt.

Pieteicējs tiesas sēdes atklātajā daļā norādīja, ka nav izdarījis neko tādu, kas būtu pamats iekļaut viņu sarakstā. Policija viņu ir aizturējusi, taču sodīts viņš ir tikai vienu reizi par robežas nelikumīgu šķērsošanu.

1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem kā pirmās instances tiesa

---

Pārējās reizes policija viņu esot aizturējusi nepamatoti. Pieteicējam esot dēls, kuram viņš neesot reģistrēts kā tēvs, jo bērna māte no bērna ir atteikusies, tāpēc bērnu adoptējuši pieteicēja vecāki. Pieteicējs ir mainījis uzvārdu, esot to darījis par godu vectētiņam. Pieteicējam nav ienākumu, viņš nav bijis legāli nodarbināts, uzturlīdzekļus viņam nodrošina tēvs, kuram pieder uzņēmums. Pieteicējs arī norādīja, ka turpinās pārkāpt ieceļošanas aizliegumu, jo vēloties apciemot ģimeni.

Iekšlietu ministrijas pārstāve tiesas sēdes atklātajā daļā norādīja, ka ir pamats iekļaut pieteicēju to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana valstī. Viens no pamatiem ir arī tas, ka pieteicējs ignorē Imigrācijas likuma normas un viņam noteiktos ieceļošanas aizliegumus.

Drošības policijas pārstāve tiesas sēdes atklātajā daļā norādīja, ka 2007.gada 15.maijā pret pieteicēju tika uzsākts kriminālprocess, taču krimināllieta tika izbeigta, jo nebija noziedzīga nodarījuma sastāva. Pieteicējam ir bijuši noteikti deviņi terminēti ieceļošanas aizliegumi, tie visi ir tikuši pārkāpti, turklāt joprojām ir aktīvi trīs aizliegumi.

Ģenerālprokuratūras pārstāve tiesas sēdes atklātajā daļā norādīja, ka Drošības policija ir rīkojusies likuma robežās. Pieteicēja veikto Imigrācijas likuma pārkāpumus varētu vērtēt kā sabiedriskās kārtības apdraudējumu. Ģenerālprokuratūras pārstāve secināja, ka pieteicējs pieļauj arī turpmākus pārkāpumus.

Tiesa tiesas sēdes slēgtajā daļā pārbaudīja Drošības policijas iesniegto informāciju, kurai piešķirts valsts noslēpuma statuss. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 108.¹panta trešajai daļai tiesa nolēmumā neatspoguļo informāciju, kas ir valsts noslēpuma objekts, bet norāda, ka ar šo informāciju ir iepazinusies un to izvērtējusi.

Motīvu daļa

[5] Liegums ieceļot Latvijā pieteicējam ir noteikts atbilstoši Imigrācijas likuma 61.panta pirmās daļas 2.punktam kā personai, kura rada draudus sabiedriskajai kārtībai un drošībai. Minētajā punktā ir noteikts, ka "lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta, pieņem iekšlietu ministrs, ja kompetentām varas iestādēm ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai (...)"

Tāpēc tiesai ir jāpārlicinās, vai iekšlietu ministram, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, bija pamats uzskatīt, ka pastāv draudi sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

[6] Pārsūdzētais lēmums ir pamatots ar kompetentas valsts iestādes Drošības policijas atzinumu. Iepazīstoties ar Drošības policijas iesniegto informāciju, kurai piešķirts slepenības statuss, un to novērtējot, Senāts secina, ka iekšlietu ministram, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, bija pamats uzskatīt, ka pieteicēja uzturēšanās Latvijā rada draudus sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem
kā pirmās instances tiesa

Vienlaikus Senāts norāda, ka novērtēt draudu intensitāti vispirms ir valsts drošības iestāžu un iekšlietu ministra uzdevums. Tiesas uzdevums šajā gadījumā nav izvērtēt šos draudus pēc būtības, bet gan pārbaudīt, vai attiecīgās iestādes nav rīkojušās patvaļīgi. Iepazīstoties ar procesa dalībnieku paskaidrojumiem un sniegto informāciju, Senāts konstatē, ka iekšlietu ministra lēmums nav uzskatāms par patvaļīgu.

Imigrācijas likuma 65.⁴panta, kas ietverts likuma VIII¹ nodaļā "Pieteikuma par iekšlietu ministra lēmumu par personas iekļaušanu sarakstā izskatīšana tiesā", pirmā daļa nosaka, ka tiesa sprieduma motīvu daļā tiesas argumentus, kas attiecas uz valsts noslēpumu saturošas informācija novērtējumu, neatspoguļo, bet aizstāj ar norādi, ka tiesa konkrēto informāciju ir pārbaudījusi un izvērtējusi, par ko izdarīta atzīme tiesas sēdes protokolā.

Pamatojoties uz minēto normu, Senāts nenorāda no valsts noslēpumu saturošās informācijas konstatētos faktus, kā arī izvērstu konstatēto lietas apstākļu juridisko novērtējumu.

[7] Kā viens no draudiem sabiedriskajai kārtībai tiek norādīts arī apstākļi, ka pieteicējs regulāri pārkāpj ieceļošanas aizliegumus. Šis apstākļi tika aplūkots arī atklātajā tiesas sēdes daļā.

No pieteicēja izteikumiem tiesas sēdē izriet, ka apstākļi, ka Latvijā viņam ir ģimene, attaisno ieceļošanas kārtības pārkāpumus. Tomēr Senāta ieskatā tas, ka pieteicējs nav mēģinājis atrast darbu un pastāvīgu dzīvesvietu Krievijā, lai pavadītu tajā uz laiku noteiktos ieceļošanas aizliegumus, bet, apzināti pārkāpjot ieceļošanas kārtību, ieceļojis Latvijā, norāda uz pieteicēja attieksmi pret sabiedriskās kārtības normu ievērošanu. Tādējādi šis apstākļi, kaut arī pats par sevi nerada pietiekamu pamatu pieteicēja iekļaušanai to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijas Republikā aizliegta, tomēr to pastiprina.

[8] Pieteikumā pieteicējs ir norādījis uz privātās dzīves ierobežojumiem. Tiesas sēdē pieteicējs norādīja, ka viņam nav iespēju uzaicināt sievu pie sevis, jo viņš Krievijā mītinais pie radniekiem un viņam nav pastāvīgas dzīvesvietas, kur varētu dzīvot arī sieva.

Latvijas Republikas Satversmes 96.pants, kas aizsargā tiesības uz privāto dzīvi, pats par sevi nedod tiesības ārzemniekam ieceļot valstī nolūkā īstenot savu privāto dzīvi. Turklāt atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 116.pantam tiesības uz privāto dzīvi var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai aizsargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību.

Pārsūdzētajā iekšlietu ministra lēmumā privātās dzīves aspekts ir vērtēts. Lēmumā norādīts, ka pieteicēja radniekiem nav šķēršļu satikties ar pieteicēju viņa mītnes valstī.

Arī no pieteicēja izteikumiem tiesas sēdē izrietēja, ka viņš nemaz nav mēģinājis atrast legālu nodarbošanos un dzīvesvietu Krievijā, bet uzskata par pieņemamu privātās dzīves veidošanu tikai Latvijā.

**1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem
kā pirmās instances tiesa**

Ņemot vērā iepriekš minētos argumentus, tiesas sēdes slēgtajā daļā konstatēto informāciju, kā arī apstākli, ka netiek minēts neviens cits šķērslis, kāpēc pieteicēja radnieki nevarētu satikties ar pieteicēju viņa mītnes zemē, Senāta ieskatā pieteicēja privātās dzīves ierobežojums nav nesamērīgs ar sabiedrības drošības interesēm.

[9] Kā izriet no Satversmes tiesas 2004.gada 6.decembra sprieduma lietā Nr.2004-14-01 (pamatojoties uz kuru Imigrācijas likumā tika iekļautas nomas par lēmuma pārsūdzēšanas iespējām) secinājumu daļas 9.punkta, galvenais apsvēruma, kāpēc lēmumiem par personas iekļaušanu to personu sarakstā, kurām ieceļošana Latvijā aizliegta, jābūt pārsūdzamiem, ir, ka tiesai jābūt iespējai izvērtēt, vai darbības, uz kurām attiecas sūdzība, ir veiktas kompetences ietvaros un vai nav notikusi indivīda pārmērīga ierobežošana, vai rīcības brīvības ļaunprātīga izmantošana attiecībā uz indivīdu.

Senāta ieskatā konkrētajā gadījumā iekšlietu ministra lēmums ir pieņemts ministra kompetences ietvaros, pieteicēja tiesības pārmērīgi nav ierobežotas un rīcības brīvība nav ļaunprātīgi izmantota.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Senāts atzīst, ka pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251.panta sesto daļu un Imigrācijas likuma 65.⁴panta otro daļu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Noraidīt F.M. pieteikumu par Latvijas Republikas iekšlietu ministra 2008.gada 17.janvāra lēmuma Nr.9 "Par personas iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem aizliegta ieceļošana Latvijā" atcelšanu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pasludināšanas brīdī.

Par Eiropas Savienības pilsoņa piespiedu izraidīšanu no Latvijas Republikas un ieceļošanas aizliegumu tajā

1. *Eiropas Savienības dalībvalstis drīkst ierobežot Savienības pilsoņu pārvietošanās un uzturēšanās brīvību sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ. Pasākumi, ko veic sabiedriskās kārtības un valsts drošības apsvērumu dēļ, atbilst proporcionalitātes principam un pamatojas tikai uz attiecīgā indivīda personisko darbību. Iepriekšējas kriminālās sodāmības pašas par sevi nav pamatojums šādu pasākumu veikšanai. Attiecīgā indivīda personiskajai darbībai jārada faktiski, attiecīgajā brīdī esoši un pietiekami nopietni draudi, kas skar vienu no sabiedrības pamatinteresēm. Kriminālas sodāmības esamību var ņemt vērā tikai tad, ja šo sodāmību pamatojošie apstākļi norāda uz tādu personisku darbību, kas apdraud spēkā esošo sabiedrisko kārtību. Turklāt atsaukšanās uz sabiedriskās kārtības jēdzienu nozīmē, ka papildus sabiedriskajiem traucējumiem, ko rada jebkurš likumpārkāpums, pastāv reāli un pietiekami smagi draudi sabiedrības pamatinteresēm (Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīva 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, Ministru kabineta 2006.gada 18.jūlija noteikumi Nr.586 "Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi", Eiropas Kopienu tiesas judikatūra).*

2. *Attiecībā uz lēmumiem par ieceļošanas aizliegumiem Latvijā nav jāpiemēro Administratīvā procesa likuma normas par to, ka personas, par kuru lēmums tiek pieņemts, darbības būtu jānorāda lēmumā. Šāds izņēmums no vispārējā administratīvā procesa kārtības ir attaisnojams, jo attiecīgo darbību uzrādīšana lēmumā var kaitēt valsts drošības interesēm, tostarp norādītu attiecīgajai personai informācijas daudzumu, kas ir valsts drošības iestāžu rīcībā. Tādējādi, pārbaudot pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu, ir jāņem vērā Valsts policijas un iekšlietu ministra rīcībā uz lēmuma pieņemšanas brīdi esošā informācija par pieteicēja darbībām un jāvērtē, vai tā liecina par tādām pieteicēja darbībām, kas būtiski apdraud sabiedrisko kārtību (Administratīvā procesa likuma 3.panta pirmā daļa, Senāta judikatūra).*

3. *Tā kā pieteicējs, ierodoties Latvijas Republikā, ir apdraudējis bērnu intereses, iekšlietu ministram, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, bija pamats uzskatīt, ka pieteicēja uzturēšanās Latvijā rada draudus sabiedriskajai kārtībai (Ministru kabineta 2006.gada 18.jūlija noteikumi*

1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem
kā pirmās instances tiesa

Nr.586 "Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi").

4. Tā kā pieteicējam, kaut arī viņš neatrodas Latvijā, nav liegtas tiesības pārsūdzēt spriedumu krimināllietā kasācijas kārtībā, kā arī viņš pats ir norādījis kontaktadresi, uz kuru var sūtīt viņam adresēto korespondenci, un pieteicējam nav liegta iespēja sazināties ar advokāti, ar pārsūdzēto lēmumu par izraidīšanu nav tikušas pārkāptas pieteicēja tiesības uz taisnīgu tiesu (Latvijas Republikas Satversmes 92.pants, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pants).

2008.gada 16.septembrī

Lieta Nr.SA-2/2008

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja

senatore I.Skultāne

senators A.Guļāns

senators J.Neimanis,

piedaloties pieteicēja pārstāvei, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iekšlietu ministrijas pārstāvei, Valsts policijas pārstāvim un atzinuma sniegšanai pieaicinātās iestādes Ģenerālprokuratūras pārstāvei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja C. pieteikumu par Latvijas Republikas Iekšlietu ministra 2008.gada 1.aprīļa lēmuma Nr.46 "Par Portugāles pilsoņa C. piespiedu izraidīšanu un ieceļošanas aizlieguma Latvijas Republikā noteikšanu" atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 1.aprīlī Latvijas Republikas Iekšlietu ministrs pieņēma lēmumu Nr.46 "Par Portugāles pilsoņa C. piespiedu izraidīšanu un ieceļošanas aizlieguma Latvijas Republikā noteikšanu" (turpmāk arī – pārsūdzētais lēmums). Ar šo lēmumu pieteicējs izraidīts no Latvijas Republikas piespiedu kārtā un viņam noteikts ieceļošanas aizliegums uz trīs gadiem.

Pārsūdzētais lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz Ministru kabineta 2006.gada 18.jūlija noteikumu Nr.586 "Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi un viņu ģimenes locekļi" (turpmāk – noteikumi Nr.586) 55.punktu. Iekšlietu ministrs, ņemot vērā Valsts policijas atzinumu un to, ka pieteicējs ir izdarījis darbības, kas vērstas uz tiesiskās kārtības pārkāpumiem, atzinis, ka pieteicējs **būtiski apdraud sabiedrisko kārtību**. Lēmumā

**1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem
kā pirmās instances tiesa**

---

norādīts, ka 1) ar Augstākās tiesas Kriminālietu tiesas palātas 2008.gada 20.marta spriedumu pieteicējs atzīts par vainīgu nozieguma izdarīšanā un notiesāts pēc Krimināllikuma 162.panta otrās daļas; 2) 2008.gada 1.aprīlī paredzēts pieteicēju atbrīvot no brīvības atņemšanas iestādes; 3) ir pamats uzskatīt, ka pēc soda izciešanas pieteicējs būtiski apdraudēs Latvijas Republikas sabiedrisko kārtību.

[2] Par minētā lēmuma atcelšanu C. vērsies ar pieteikumu Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā. Pieteikumā norādīts, ka spriedums kriminālietā, ar kuru pamatots iekšlietu ministra lēmums, vēl nav stājies spēkā. Līdz ar to pieņēmums, ka pieteicējs būtiski apdraud sabiedrisko kārtību, ir nelikumīgs. Lēmums par pieteicēja izraidīšanu un ieceļošanas aizliegumu apgrūtina pieteicēja tiesības aizstāvēties personiski, piedalīties kasācijas sūdzības sagatavošanā, konsultēties ar aizstāvi.

Pieteikumā izteikts arī lūgums apturēt iekšlietu ministra izdotā administratīvā akta darbību. Šis lūgums izskatīts tiesas sēdē un ar Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 13.jūnija lēmumu noraidīts, jo tiesa nekonstatēja pārsūdzētā lēmuma pirmšķietamu prettiesiskumu.

[3] Iekšlietu ministrija sniegusi paskaidrojumu par pieteikumu, norādot, ka notiesājošs spriedums nav nosacījums, lai kompetentas valsts drošības iestādes varētu sniegt atzinumu, ka konkrētas personas uzturēšanās Latvijā apdraud sabiedrisko kārtību vai valsts drošību. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem iestādes iegūst informāciju un pierādījumus, kas pamato to sniegto atzinumu, un šai informācijai ir jāapliecina, ka persona apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību, bet ne obligāti šim apdraudējumam ir jābūt notikušam noziedzīga nodarījuma veidā. Pārsūdzētais lēmums pieņemts, pamatojoties uz Valsts policijas sniegto informāciju, ka pieteicējs, uzturoties Latvijā, izdarīja dzimumtieksmju apmierināšanu pret dabiskā veidā ar mazgadīgo un nepilngadīgo, izmantojot to bezpalīdzības stāvokli, un ir pamats uzskatīt, ka pieteicējs atkārtoti var izdarīt līdzīga rakstura nodarījumus. Tādējādi Valsts policijas sniegtā informācija liecina par iespējamu apdraudējumu bērniem, kas ir sabiedrības neaizsargātākā daļa. Tādēļ pieteicēja iespējamais apdraudējums ir vērtējams kā būtisks.

[4] Valsts policija paskaidrojumā par pieteikumu norādījusi, ka policijas rīcībā nonāca informācija, ka pieteicējs, būdams pilngadīgs, apmeklē bērnu spēļu laukumus, skolas, internetkafejnīcas ar mērķi iepazīties ar mazgadīgām personām, lai pēc tam, iegūstot uzticību, viņas seksuāli izmantotu. Šī informācija tika pārbaudīta, ierīkoti slēpņi un pieteicējs aizturēts. Tika uzsākts kriminālprocess, pirmstiesas izmeklēšanas sākumā bija iegūti pierādījumi tam, ka pieteicējs pāvestis netiklībā un apmierinājis savas dzimumtieksmes pret dabiskā veidā ar ne mazāk kā divām personām, to viņš izdarījis, izmantojot savu pārākumu,

1. Nolēmumi, kurus Administratīvo lietu departaments pieņem kā pirmās instances tiesa

---

pierunājot, kā arī izmantojot cietušo personu mazgadību, to, ka bērni nespēja apzināties ar viņiem izdarīto darbību raksturu. Bērnus pieteicējs seksuāli izmantojis ilgākā laika posmā, tāpēc ir pamats uzskatīt, ka viņš to turpinās darīt. Latvijā pieteicējam nav bijusi pastāvīga dzīvesvieta, viņa ienākumu gūšanas veids Latvijā ir apšaubāms. Viņš jau bijis policijas redzeslokā Austrijā, bijis aizturēts Portugālē par nelikumīgu narkotisko vielu apriti.

[5] Atbilstoši Imigrācijas likuma 65.² panta otrajai daļai pieteicējs uz tiesas sēdi netika aicināts, jo šobrīd viņš neuzturas Latvijas Republikā.

Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve pieteikumu uzturēja, norādot, ka lēmums ir pretrunā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 29.aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā 27.pantu. Izraidīšanai ir jābūt proporcionālai un pamatotai tikai ar personas individuālu darbību. Šobrīd aizdomas par pieteicēja rīcību nav tiktāl apstiprinājušās, lai varētu būt par pamatu viņa izraidīšanai. Pieteicējam ir nepieciešams uzturēties Latvijā, lai aizstāvētu sevi kriminālprocesā Latvijā.

Iekšlietu ministrijas un Valsts policijas pārstāvji pieteikumu neatzina, norādot, ka spriedums krimināllietā nav noteicošais izraidīšanas pamats. Ir vērtēta pieteicēja uzvedība, tas, ka viņš nopratināšanas protokolā atzīst savas tieksmes pret bērniem. Policijas iegūtā informācija liecina par to, ka pieteicējs ir ieradies Latvijā ar mērķi izmantot bērnus, runājis ar bērniem un izteicis viņiem seksuāla rakstura piedāvājumus. Tika ņemti vērā Latvijas apstākļi, ka daudz nelabvēlīgo ģimeņu, kuru bērnus var pierunāt. Šāda rakstura noziegumiem ir augsta latentuma pakāpe. Pieteicēja tiesības uz aizstāvību krimināllietā nav ierobežotas, jo viņš ir varējis sazināties ar advokāti.

Tiesas sēdē procesa dalībnieki iepazinās ar Drošības policijas iesniegto ierobežotas pieejamības informāciju, kas, ņemot vērā tās statusu, spriedumā atreferēta netiks.

Ģenerālprokuratūras pārstāve sniedza atzinumu, ka konkrētajos apstākļos ir pamats uzskatīt, ka pieteicējs apdraud sabiedrisko kārtību un tāpēc pārsūdzētais lēmums atstājams spēkā. Lietas apstākļi neliecina par to, ka pieteicējam būtu liegta iespēja sazināties ar aizstāvi.

Motīvu daļa

[6] Pārsūdzēto lēmumu iekšlietu ministrs ir pieņēmis, pamatojoties uz Valsts policijas sniegto atzinumu un noteikumu Nr.586 55.punktu, kas noteic, ka iekšlietu ministrs pieņem lēmumu par Eiropas Savienības pilsoņa piespiedu izraidīšanu, ja nepieciešams, nosakot iecelšanas aizliegumu Latvijas Republikā uz laiku līdz trim gadiem, ja Eiropas Savienības pilsonis, uzturoties Latvijas Republikā, būtiski apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību.